

Soạn bài: Viết đoạn văn trình bày luận điểm

Soạn bài: Viết đoạn văn trình bày luận điểm

I. Trình bày luận điểm thành một đoạn văn nghị luận

Câu 1: 1. Luận điểm trong các đoạn văn

- a. Thật là chốn tụ hội trọng yếu của 4 phương đất nước, cũng là nơi kinh đô bậc nhất của đế vương muôn đời.
 - b. Đồng bào ta ngày nay cũng rất xứng danh với tổ tiên ta ngày trước.
- Câu chủ đề có thể đặt ở đầu đoạn văn, cũng có thể đặt ở cuối đoạn văn.
 - Đoạn a viết theo cách quy nạp (câu chủ đề nằm ở cuối đoạn, tóm lại ý của toàn đoạn).
 - Đoạn b viết theo cách diễn dịch (câu chủ đề nằm ở đầu đoạn, các câu sau triển khai tiếp ý câu chủ đề).

Câu 2:

a.

- Luận điểm trong đoạn văn trên là: *Cho thằng nhà giàu rước chó vào nhà, nó mới càng hiện chất chó đẻ của giai cấp nó ra.*
 - Cách lập luận trong đoạn văn trên là lập luận theo kiểu dùng phép tương phản.
- b. Lập luận theo cách của Ngô Tất Tố tạo cho đoạn văn rất giàu sức thuyết phục. Chính việc bắt đầu từ cái sở thích của Nghị Quế cũng như cái giọng chó má mà hắn ta đã dùng với chị Dậu, mà cái luận điểm mà tác giả đưa ra ở cuối đoạn hấp dẫn và thuyết phục hơn.
- c. Các ý trong đoạn văn rất hấp dẫn. Nếu đưa luận điểm "*đùng đùng giở giọng chó má ngay với mẹ con chị Dậu*" lên trên và đưa nhận xét "*vợ chồng địa chủ...yêu gia súc*" xuống dưới sẽ không làm nổi bật được luận điểm "*chất chó đẻ của giai cấp nó*".
- d. Việc đặt những cụm từ *chuyện chó con, giọng chó má, thằng nhà giàu rước chó vào nhà, chất chó đẻ của giai cấp nó* được xếp cạnh

nhau chính là cách thức để Nguyễn Tuân làm cho đoạn văn của mình tập trung vào một ý chung, làm nổi bật bản chất thú vật của bọn địa chủ.

II. Luyện tập

Câu 1: Diễn đạt thành luận điểm ngắn gọn.

a. Trước hết là cần tránh lối viết dài dòng, lan man.

b. Ngoài việc mê viết, Nguyễn Hồng còn thích truyền nghề cho bạn trẻ.

Câu 2:

- Luận điểm của đoạn văn được nêu ra ngay trong câu mở đầu: "Tôi thấy Tế Hanh là người tinh lắm". Để làm sáng tỏ luận điểm này, tác giả đã trình bày các luận cứ :

- Tế Hanh đã ghi được những nét rất thần tình về cảnh sinh hoạt chốn quê hương.
- Thơ Tế Hanh đưa ta vào một thế giới rất gần gũi với mỗi con người.

- Hai luận cứ trên được trình bày theo một trình tự hợp lý. Tác giả xuất phát từ những nhận định chính xác về Tế Hanh (một người rất tinh tế, có thể nghe thấy những điều không hình sắc, không thanh âm) đến những nhận định cũng rất chính xác về thơ Tế Hanh (đưa ta vào thế giới gần gũi mà ta chỉ cảm thấy một cách mờ mờ). Luận cứ thứ hai là hệ quả từ luận cứ thứ nhất. Điều đó tạo cho đoạn văn sự hợp lý và tính lô-gíc.

Câu 3:

a: Học phải kết hợp với làm bài tập thì mới hiểu bài

Học kết học với làm bài tập thì mới hiểu bài, đó là quan niệm đúng đắn. Vậy học để làm gì? Học là để nắm bắt tri thức. Nắm bắt tri thức rất quan trọng nhưng củng cố những tri thức đã nắm bắt được còn quan trọng hơn. Thật vậy, một người khi học lý thuyết có thể đạt kết quả cao nhưng anh ta không chú ý đến việc thực hành. Kết quả là những kiến thức thu nhận được nhanh chóng rơi rụng đi mất, khiến cho khi tiếp xúc với công việc thực tế, anh ta đã hết sức vất vả. Do vậy, học phải đi đôi với hành. Với học sinh chúng ta, việc học làm bài tập đều đặn, thường xuyên là cách củng cố tri thức hiệu quả nhất. Khi chúng ta chăm chỉ làm bài tập, những kiến thức chúng ta thu nhận được không những được củng cố mà còn được nâng cao, hoàn thiện hơn khi được tiếp xúc với thực tế vô cùng phong phú.

b: Học vẹt không phát triển được năng lực suy nghĩ

Phải khẳng định rằng học vẹt không phát triển được năng lực suy nghĩ. Trước hết, cần phải hiểu "Học vẹt" nghĩa là chỉ nói theo như con vẹt, nói mà không hiểu mình đang nói cái gì. Nhiều người khi học chỉ cố học thuộc lòng, không chú ý đến việc phân tích, khái quát. Kết quả là khi làm bài, anh ta có thể nói rất đúng ý thầy cô, được điểm rất cao nhưng kỳ thực là không hiểu được bản chất của vấn đề. Học vẹt làm cho trí não trở nên lười biếng. Do không sử dụng tư duy phân tích, giải thích... nên các kỹ năng này của người học vẹt không được rèn luyện thường xuyên. Kết quả là khi tiếp xúc với thực tế, cần sử dụng các kỹ năng này một cách tích cực, họ đã gặp nhiều khó khăn. Hơn nữa, học vẹt chỉ giúp người học nhớ được một vài kiến thức trong thời gian ngắn ngủi chứ không thể giúp người học nhớ lâu được nhiều kiến thức mở rộng để tham gia bất cứ cuộc thi nào về tri thức hay vận dụng chúng vào thực tiễn.

Câu 4:

Để làm sáng tỏ luận điểm "Văn giải thích cần phải viết cho dễ hiểu", có thể đưa ra các luận cứ :

- Mục đích của văn giải thích là để giải thích cho người đọc hiểu rõ về một vấn đề nào đó.
- Nếu viết không dễ hiểu, người đọc từ chỗ khó tiếp nhận lời văn lại càng khó có thể hiểu được vấn đề người viết muốn trình bày.
- Bởi vậy, khi viết cần sử dụng lối viết rành mạch, giản dị, tránh dùng những từ ngữ quá cầu kỳ, những câu có cấu trúc phức tạp, cần trở quá trình tiếp nhận văn bản.
- Ngoài ra, khi viết cũng cần phải chú ý đến đối tượng tiếp nhận để sử dụng ngôn ngữ phù hợp thì mới đạt được hiệu quả cao.

Các luận cứ trên cần phải được trình bày theo một trình tự hợp lý. Từ giải thích khái niệm đến sử dụng thủ pháp nêu vấn đề, tiếp đó là đưa ra luận cứ chính, cuối cùng có thể sử dụng một luận cứ bổ sung để hoàn thiện luận điểm nói trên.